

בבית המשפט העליון

בר"מ 4413/23

לפני: כבוד הרשמת ליאור משאלי שלומאי

המבקשת: מדינת ישראל רשות המיסים

נגד

המשיבים: 1. ניב נוימן
2. מתן לבנון

**בקשת המשיבים מיום 23.7.2023 למחיקת
חלקים ונספחים מבקשת רשות הערעור;
תשובת המערערת מיום 3.9.2023**

החלטה

1. בקשת רשות הערעור שבכותרת מופנית כלפי החלטת בית המשפט המחוזי מרכז-לוד (כב' השופט ש' בורנשטיין) בת"צ 14866-11-20 מיום 28.2.2023, בגדרה התקבלה בקשת המשיבים לאישור תובענה כייצוגית (להלן: בקשת האישור), שעניינה יישום סעיף 45א(ה)(2)(ב)(2)(ב) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן: הסעיף ו-הפקודה, בהתאמה).

2. בתמצית יצוין כי בבקשת האישור נטען כי הסעיף קובע כי עובד שהינו "עמית מוטב" כהגדרת המונח בסעיף 47 לפקודה, יזוכה ממס בשיעור של 35% בגין הפקדה לקצבה שנעשתה על ידו בסכום המתקבל מצירוף הסכומים הבאים – 7% מהכנסתו המבוטחת שהיא הכנסה מזכה ו-5% מההכנסה החייבת שאינה הכנסת מבוטחת, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף. עוד נטען בבקשה כי בניגוד להוראותיה המפורשות של הפקודה, רשות המסים, היא המבקשת, החליטה שהזיכוי הקבוע בסעיף (בגין 5% מההכנסה החייבת), יינתן רק לעובד שכיר אשר הפקיד הפקדה נוספת לקצבה כ"עמית

עצמאי", מעבר להפקדות לקצבה שנעשו על ידו ממשכורתו כ"עמית שכיר". זאת, כך נטען, על אף שתנאי זה אינו מופיע בדין.

3. לפניי בקשת המשיבים להורות על מחיקת פסקה 14 לבקשת רשות הערעור (להלן: פסקה 14) ועל הוצאתם של נספחים 3-6 לבקשת רשות הערעור (להלן: נספחים 3-6) מתיק בית המשפט. לטענת המשיבים, נספחים 3-6 הם ראיות חדשות אשר צורפו על-ידי המבקשת לראשונה בשלב הערעור ולא הוגשו במסגרת ההליך קמא, ואילו פסקה 14 כוללת טענות חדשות שלא נטענו בהליך קמא, המתייחסות לראיות החדשות, ומהוות הרחבת חזית אסורה.

3. במסגרת פסקה 14 לבקשת רשות הערעור טוענת המבקשת כי יש להידרש לבקשת רשות הערעור כבר בשלב זה ולא לחכות לתום ההליך בבית המשפט המחוזי, וזאת, בין היתר, על רקע הערכת המבקשת את היקף ההשבה המוערך לשנות המס הרלוונטיות, ככל שתתקבל התובענה הייצוגית. בהקשר זה נטען, כי לנוכח היקף ההשבה המוערך (שגובהו מגיע לסך של מיליארד ש"ח), ועל מנת שהמדינה תוכל לתכנן את התנהלותה התקציבית העתידית, יש חשיבות מיוחדת לכך שהמצב המשפטי יובהר כבר בשלב זה. עוד נטען, כי הכרעה בשלב זה בבקשת רשות הערעור יתרום לוודאות המשפטית וימנע את העלויות ואת הנטל התפעולי הכרוך בטיפול בדיעבד של בקשות נישומים להחזרי מס. בהקשר זה נטען כי המבקשת מעריכה כי כדי לבצע את ההשבה הנתבעת במסגרת התובענה הייצוגית תידרש המבקשת להיקף של מאות וייתכן שאלפי חודשי עבודה.

4. כדי לתמוך בטענות העובדתיות הנזכרות לעיל, צירפה המבקשת את נספחים 6-3, שהם תצהירי גורמים שונים אצל המבקשת והערכה תקציבית המתייחסת להשלכות התובענה הייצוגית. אין מחלוקת כי מסמכים אלה הוכנו לאחר מתן פסק הדין קמא, וממילא לא הוגשו במסגרת ההליך בבית המשפט המחוזי ולא התקבלו כראיות בהליך.

5. לטענת המשיבים, במסגרת ההליך קמא, בתשובתה לבקשת האישור, טענה המבקשת כי קבלת בקשת האישור עשויה לגרור השלכות כספיות ותקציביות שאינן צפויות, אך זאת ללא פירוט או אסמכתאות. במצב דברים זה, כך נטען, טענותיה המפורטות של המבקשת במסגרת בקשת רשות הערעור הנוגעות להערכת היקף ההשבה הנדרשת ועלויות התפעול הכרוכות בכך, מהוות הרחבת חזית. כן נטען, כי המבקשת לא הייתה רשאית לצרף לבקשתה את הראיות החדשות שנועדו לתמוך בטענות אלה מאחר שהן לא התקבלו כראיה בהליך קמא. על רקע האמור, מבקשים המשיבים להורות על מחיקת פסקה 14 ועל הוצאתם של נספחים 3-6.

6. המבקשת מתנגדת לבקשה, וטוענת כי יש לדחותה בשל השהייה שנפל בהגשתה, כשלושה שבועות לאחר שניתנה החלטת כב' השופט ע' גרוסקופף מיום 2.7.2023, בגדרה נקבע כי בקשת רשות הערעור תועבר לדיון בפני הרכב "נוכח השאלה המשפטית המתעוררת ... והיקפו המשמעותי של הסעד כפי שעולה מהערכות המבקשת...".

7. לגופם של דברים, נטען כי הטענות שבפסקה 14 הן ייחודיות לשלב הערעור, שכן הן מתייחסות לעיתוי בו יהיה זה נכון להידרש לסוגיות הערעוריות על החלטת בית המשפט קמא. משכך, לטענת המבקשת, אין מדובר בהרחבת חזית אסורה, אלא בטענות שהועלו בשלב הערעור, מאחר שהן רלוונטיות בעיקר לשלב זה, ולא לבירור בערכאה הדיונית. אשר לנספחים 3-6, נטען כי הגשתם מתחייבת מתקנה 50(1) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: התקנות), שלפיה יש לצרף לבקשה תצהיר לאימות העובדות המפורטות בה.

8. לחילופין, המבקשת מבקשת להגיש את נספחים 3-6 כראיות חדשות בשלב הערעור, בהתאם לתקנה 144 לתקנות.

דיון והכרעה

9. לאחר העיון בטענות הצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשת המשיבים להוצאת הנספחים 3-6 ולמחיקת פסקה 14 להתקבל בעיקרה, כמפורט להלן.

10. בפתח הדברים אציין כי לא התרשמתי שנפל שיהוי בהגשת הבקשה המצדיק את סילוקה. בקשת רשות הערעור הוגשה ביום 8.6.2023 והבקשה דנא הוגשה ביום 23.7.2023, היינו טרם שחלפו 60 ימים (וזאת אף כשימי הפגרה באים במניינם), התקופה הקבועה בתקנות כברירת המחדל להגשת תשובה לערעור או לבקשת רשות ערעור. כמו כן, לא שוכנעתי כי המשיבים המתינו בחוסר תום לב להחלטת כב' השופט גרוסקופף טרם הגשת הבקשה, או כי יש לראות בהם כמי שהסכימו להצגת נספחים 3-6 או להעלאת הטענות בפסקה 14. המבקשת טענה טענות אלה בעלמא, ללא פירוט או ביסוס כנדרש. על רקע האמור, דין טענת השהייה להידחות.

11. לגופם של דברים – כידוע, בעל דין רשאי להגיש לערכאת הערעור מסמכים שנועדו להוכיח עניין שבעובדה רק אם המסמכים הנדונים התקבלו כראיה בערכאה הדיונית או אם ניתנה בבית המשפט שלערעור החלטה המתירה את הגשתם כראיה (ראו:

תקנה 134(ב)(2) ותקנה 144 לתקנות; עע"מ 1418/21 ציקורל המרה בינלאומית בע"מ נ' רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (6.6.2021)). כמו כן, בעל דין אינו רשאי לכלול התייחסות לראיה חדשה בכתבי טענותיו כל עוד לא הוחלט להתיר את הגשתה, ואין הוא רשאי לצרפה לבקשותיו או לערעורו (ראו: הנחיה 7(ב)(3) להנחיות נשיאת בית המשפט העליון מיום 1.11.2010; ע"א 8778/04 מחלבות יוטבתה בע"מ נ' תנובה, פסקה 3 (2.5.2005); עע"מ 7856/17 ליבוביץ נ' עיריית תל אביב-יפו, פסקה 4 (26.12.2018); ע"א 4133/18 בנק לאומי לישראל בע"מ נ' מדר (2.9.2019)).

12. בהתאם לכללים האמורים, לא היה מקום לצירופם של נספחים 3-6 לבקשת רשות הערעור מבלי שניתן היתר להגשתם כראיות חדשות בערעור, והמבקשת אף לא הייתה רשאית להתייחס לראיות אלה במסגרת בקשת רשות הערעור עצמה.

13. על רקע האמור, המזכירות תשיב למבקשת את בקשת רשות הערעור על נספחיה, והמבקשת תגיש בקשת רשות ערעור מתוקנת ללא נספחים 3-6 וללא התייחסות ישירה בגוף בקשת רשות הערעור לתוכנם של נספחים 3-6 (מובהר בזאת כי המבקשת אינה נדרשת למחוק את פסקה 14 בכללותה, אלא אך את ההתייחסויות במסגרת פסקה זו לראיות שצירופן בערעור טרם הותר). המבקשת רשאית להגיש לצד בקשת רשות הערעור בקשה לצירוף ראיות חדשות בערעור, אשר תידון לגופה.

14. המבקשת תישא בהוצאות המשיבים בסך של 1,000 ש"ח.

ניתנה היום, כ"ה באלול התשפ"ג (11.9.2023).

ליאור משאלי שלומאי

ר ש מ ת